

2. Міжнародний стандарт аудиту 220 «Контроль якості аудиту історичної фінансової інформації» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

3. Кодекс етики професійних бухгалтерів // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/document/81073/D6.pdf>

4. Бондар В. Принципи професійної етики аудитора України та проблеми їх реалізації / В.П. Бондар // Вісник ЖДТУ «Економічні науки. – Випуск №2 (44). – 2008. – С. 13-21.

5. Олексюк В. Професійна етика, права і обов'язки аудитора // Вестник бухгалтера и аудитора Украины. – 2003. – № 19. – С. 10-13.

6. Федченко Т. Принципи аудиторської діяльності як підґрунтя професійної майстерності / Т.В. Федченко, Г.О. Усачова // «Сучасні проблеми і шляхи їх вирішення в науці, транспорті, виробництві і освіті 2011». Збірник наукових праць SWorld (Одеса, 20-27 грудня 2011 р.). – Одеса, 2011.

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Кіданова Н.Б., к. н. з держ.упр., доцент,
Семихат Ю.М., студентка,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

В умовах функціонування ринкової економіки прибуток підприємства є джерелом усіх фінансових ресурсів. Він характеризує економічну ефективність виробництва і відображає ступінь використання усіх ресурсів підприємства. Від величини прибутку залежать розміри фонду нагромадження і споживання, тобто, технічний, соціальний розвиток підприємства, вибір систем матеріального заохочення.

Ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства виражається в досягнутих фінансових результатах. Для того, щоб визначити фінансові результати діяльності підприємства за звітний період необхідно порівняти доходи звітного періоду і витрати, понесені для одержання цих доходів.

Фінансові результати діяльності підприємства характеризуються приростом суми власного капіталу, джерелом якого є прибуток від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності, а також отриманий унаслідок надзвичайних обставин.

Основними завданнями аналізу фінансових результатів діяльності є: вивчення можливостей одержання прибутку відповідно до наявного ресурсного потенціалу підприємства і кон'юктури ринку; систематичний контроль за процесом формування прибутку і зміною його динаміки; визначення впливу як зовнішніх, так і внутрішніх факторів на фінансові результати й оцінювання якості прибутку; виявлення резервів збільшення суми прибутку і підвищення рівня прибутковості бізнесу; оцінювання роботи підприємства з використання можливостей збільшення прибутку і рентабельності; вироблення рекомендацій з підвищення ефективності системи керування прибутком.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства включає такі основні елементи дослідження: «горизонтальний» аналіз фінансових результатів діяльності - дослідження змін кожного показника за поточний період, що аналізується; «вертикальний» аналіз показників - дослідження структури відповідних показників і їх змін; «трендовий» аналіз - дослідження в загальному вигляді динаміки зміни показників фінансових результатів діяльності за звітний період.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства здійснюють за такими основними напрямками: аналіз та оцінка рівня і динаміки показників прибутковості, факторний аналіз прибутку від реалізації продукції, робіт, послуг; аналіз фінансових результатів від іншої реалізації, позареалізаційної та фінансової інвестиційної діяльності; аналіз та оцінка використання чистого прибутку; аналіз взаємозв'язку витрат, обсягів виробництва продукції та прибутку; аналіз взаємозв'язку прибутку, руху оборотного капіталу та грошових потоків; аналіз та оцінка впливу інфляції на фінансові результати; факторний аналіз показників рентабельності.

Для отримання фінансового результату треба зіставити виручку з витратами на виробництво продукції і її реалізацію, тобто з собівартістю продукції. Підприємство отримує прибуток, якщо виручка перевищує собівартість. Якщо виручка дорівнює собівартості, то підприємство лише відшкодовує збитки на виробництво і реалізацію продукції, а прибуток відсутній. Якщо витрати

перевищують виручку, то підприємство несе збитки.

При аналізі фінансових результатів дослідження проводять у 2 аспектах. У першому аспекті фінансовий результат оцінюють, як ступінь досягнення кінцевої мети та визначення ефективності виробничо-фінансової діяльності. Тут пріоритетною є оцінка ступеня використання сприятливих можливостей та упущеної вигоди. Другий аспект передбачає визначення пріоритетів вкладення капіталу за видами діяльності, за масштабами у стратегічному та тактичному вимірах, які дають максимальний приріст фінансового результату.

Загальний аналіз фінансових результатів діяльності підприємств згідно з діючою в Україні системою визнання цього результату за П(С)БО передбачає аналіз результатів звичайної діяльності і надзвичайних подій.

Аналізуючи показники прибутку, доцільно виділити такі етапи досліджень: дають оцінку динаміки та виконання плану з прибутку в цілому та в розрізі окремих видів діяльності (операційна, інвестиційна, фінансова). Треба виділити прибутковість окремих структурних підрозділів (центрів прибутковості), інвестиційних проектів та договорів; проводять порівняльний аналіз прибутку підприємства з середньогалузевими значеннями та показниками прибутковості підприємств-конкурентів; виконують факторний аналіз прибутку за видами діяльності, дають оцінку внутрішніх і зовнішніх резервів; проводять аналіз розподілу використання чистого прибутку.

Фінансову діяльність підприємства спрямовано на вирішення таких основних завдань: фінансове забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності; пошук резервів збільшення доходів, прибутку, підвищення рентабельності та платоспроможності; виконання фінансових зобов'язань перед іншими суб'єктами господарювання, бюджетом, банками; мобілізація фінансових ресурсів в обсязі, необхідному для фінансування виробничого й соціального розвитку, збільшення власного капіталу; контроль за ефективним, цільовим розподілом та використанням фінансових ресурсів.

Загалом, фінансові результати, як комплексна система взаємозалежних показників, що формуються у вигляді різниці між доходами та витратами, визначаються практично всім різноманіттям факторів, які впливають на всі аспекти діяльності суб'єкта господарювання. З'ясування значущості та пріоритетності певного фактору, можливості його використання, роблять обґрунтованішими

управлінські рішення. Впливаючи на ті з них, які найбільше пов'язані з параметрами, якими керують, можна формувати фінансові результати, відповідно до цілей організації. Процес формування фінансових результатів спрямований на те, щоб досягти потрібного їх розміру, реалізувати всі резерви, за рахунок фінансової, операційної та інвестиційної діяльності. Тому, слід розглянути підхід щодо формування фінансових результатів.

Національними стандартами України передбачено формування фінансових результатів за двома системами, залежно від побудови фінансового обліку: перша система передбачає зіставлення доходів із витратами та сумою розподілу адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат; друга система обчислення фінансового результату, як різниця між доходами підприємства та витратами, які акумулюють у звіті про фінансові результати згідно з їх характером (за елементами).

Згідно міжнародних стандартів фінансової звітності, за методом «витрати-випуск» фінансовий результат визначається співвідношенням витрат та доходів від реалізації. Витрати обліковуються лише за елементами, що дає змогу визначити в бухгалтерському обліку новостворену вартість і фінансовий результат.

Зазначимо, що чистий результат за рік повинен бути тотожним для розрахунку за кожним з варіантів. Представлені варіанти вважають взаємодоповнюваними. У вітчизняній практиці алгоритм визначення фінансових результатів для малих підприємств регламентуються відповідно до методики, наведеної П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства».

Отже, фінансові результати відображають мету підприємницької діяльності, її доходність, і є вирішальними для підприємства. Крім керівництва і колективу підприємства вони цікавлять вкладників капіталу, кредиторів, державні органи, фондові біржі. Основним фінансовим результатом підприємства є його прибуток. Крім цих абсолютних показників для оцінки фінансового стану застосовують ряд відносних показників і коефіцієнтів. Прибуток є основним фінансовим джерелом розвитку підприємства, науково-технічного удосконалення його матеріальної бази і продукції, всіх форм інвестування.